

6. Aaldering, L., Van Der Pas, D. 2020. «Political Leadership in the Media: Gender Bias in Leader Stereotypes during Campaign and Routine Times». *British Journal of Political Science* 50(3): P. 911–931. doi.10.1017/S0007123417000795
7. Cameron D. *A Feminist Critique of Language*. London, NY: Routledge, 1998. 368 p.
8. Grebelsky-Lichtman, T., Bdolach, L. 2017. «Talk like a man, walk like a woman: an advanced political communication framework for female politicians». *The Journal of Legislative Studies* 23(3): p. 275-300.
9. Lakoff R. *Language and Woman's Place* / R. Lakoff // *Language in Society*. – 1973. – Vol. 2, № 1. – P. 45–80.
10. Van der Pas, D. J., Aaldering, L. 2020. «Gender differences in political media coverage: a meta-analysis». *Journal of Communication* 70(1): P. 114-143.
11. West C., Zimmerman, D. H. 2009. «Accounting for Doing Gender». *Gender & Society* 23(1): P. 112–122.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-110-7-43>

**ПІКТОГРАМИ ЯК КЛЮЧОВІ СЕМІОТИЧНІ РЕСУРСИ
МАСМЕДІЙНИХ МЕДИЧНИХ ТЕКСТІВ МАЛОЇ ФОРМИ
НА ТЕМАТИКУ COVID-19**

Фурман О. М.

*аспірантка кафедри прикладної лінгвістики
Волинський національний університет імені Лесі Українки
м. Луцьк, Україна*

Функціонування у масмедійному просторі значної кількості текстів малої форми на тематику COVID-19 зумовлено потребою донести суспільству у максимально візуально сприйнятливий спосіб превентивну інформацію про можливі ризики нерідко летальної інфекції. Саме мультимодальні тексти, як унікальний засіб масмедійної комунікації у контексті інформування та застереження населення щодо небезпеки зараження вірусом, стали потенційно цікавими з точки зору лінгвістичних досліджень.

Англомовні масмедійні медичні тексти малої форми, присвячені COVID-19, дають підґрунтя для вивчення різноманітних способів та засобів передачі читачам значення медичної професійно орієнтованої

інформації. Шляхом креативного та лінгвістично доцільного поєднання у них різних семіотичних ресурсів забезпечується щоденна комунікація між науковим світом медицини та суспільством. Завдання сучасних лінгвістичних студій – окреслити стратегічне використання множинних мультимодальних засобів у таких текстах, дослідити полівекторність їх декодування, функції та роль у здійсненні успішної комунікації.

Ресурсність семіотично насичених медичних текстів малої форми на тематику COVID-19 уможливорює ґрунтовний мультимодальний аналіз їх вербальних та невербальних складників. Метою нашої розвідки є дослідити піктографічні компоненти масмедійних медичних текстів малої форми, присвячених коронавірусній інфекції, окреслити способи кореляції вербалізованого та графічного контенту (знаки, піктограми, зображення) у процесі реалізації комунікативної інтенції застереження.

Як стверджує Ф. С. Бацевич, невербальні засоби є рівноправними носіями значної кількості прагматичної інформації. Мовознавець визначає невербальні засоби спілкування як елементи комунікативного коду, які мають немовну (але знакову) природу і разом із засобами мовного коду слугують для створення, передавання і сприйняття повідомлень та можуть нести (а часто і несуть) різноманітну семантико-прагматичну інформацію у спілкуванні [1, с. 204].

Мультимодальність досліджуваних нами текстів виявляється у великій кількості графічного інвентарю: літерні та нелітерні знаки (піктографічні та символічні елементи, пунктуаційні та математичні знаки, іконограми, картограми, діаграми, ідеограми, логограми). Варто акцентувати увагу на множинності піктограм у означених текстах, яка доцільно виправдана, адже за своїм функційним призначенням вони інформують, застерігають та попереджають. Окрім того, за своєю інтернаціональною ознакою піктографічні елементи візуально передають інформацію, яка однозначно інтерпретується реципієнтами у всьому світі незалежно від знань мови спілкування. Характерною особливістю аналізованих нами піктограм є їх фігуральність та іконічність: вони загальнозрозумілі та репрезентують певне явище або дію, що з легкістю розшифровується адресатом (рис. 1).

MOST COMMON SYMPTOMS

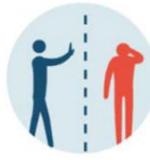
Рис. 1 [2]

Значна частина піктограм – універсальні за своєю будовою. Для прикладу, фізичне дистанціювання репрезентується, як правило, у вигляді осіб, які знаходяться на безпечній відстані, що позначається відповідним маркером (рис.2-4). При цьому у більшості піктограм безпечна відстань вказана певним цифровим еквівалентом.

Practice physical distancing

Рис. 2 [3]

Stay at least 6 feet away from others.

Рис. 3 [4]

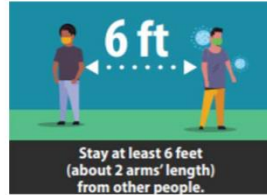

Рис. 4 [5]

Піктограми у масмедійних медичних текстах малої форми на тематику COVID-19 характеризуються синонімічністю. Одне й теж саме поняття може репрезентуватися великим різноманіттям піктограм. Для прикладу, миття рук зображають у різних варіаціях компонентів: зображення кистів рук, крапель або потоку води, мила, миючої піни, бульбашок, дезінфікуючого засобу, крана (рис. 5-7).

Рис. 5 [6]

Wash hands frequently with soap and water or use a sanitiser gel

Рис. 6 [7]

Рис. 7 [8]

Вцілому, означуваням піктограмам притаманна чітка конкретизація та тісний ступінь зв'язку знака з об'єктом, явищем чи дією, яку він денотує.

Щодо синтактичних особливостей піктограм, спостерігаємо множинність їх форм: квадратні, прямокутні, круглі, з обрамленням, без обрамлення, з колірною заливкою, без заливки. У переважній більшості превалюють піктограми з круглою формою та яскравою заливкою, з чітким контуром та контрастом. Досліджувані нами тексти можуть містити щонайменше одну піктограму або ж кількість піктографічних елементів у них може досягати двадцяти та більше. Спостерігаємо

лінійне розміщення піктограм, правостороннє чи лівостороннє по відношенню до вербального тексту або ж кільцеве чи змішане розташування піктографічних складників. Інфографічні артефакти на тематику COVID-19, як правило, поділені сегментарно, що структурує інформаційний матеріал та сприяє його логічному усвідомленню. Колірна гама поліхромна та складається переважно з синього, червоного, зеленого, жовтого кольорів. Гра кольору відіграє надзвичайне значення у піктографічному письмі. Сприйняття людиною агресивного червоного кольору, що спостерігаємо у заборонних піктограмах, спонукає до усвідомлення небезпеки зараження вірусом та застерігає від негативних наслідків. Червоним кольором графічно репрезентуються явища та об'єкти або ж текстова інформація, яким притаманні небезпечні та загрозливі конотації (сильно виражені симптоми, знаки заборони, літерні знаки на позначення COVID-19, джерела інфікування). Сині ж та зелені відтінки репрезентують помірні симптоми, алгоритми правильних дій у випадку зараження, безпечність та захист. Кольору належить одна з ключових ролей у досліджуваних нами текстах, адже окрім свого психологічному впливу на адресата, колірне забарвлення є засобом привертання уваги.

Аналіз означуваних текстів показує, що піктограми супроводжуються вербалізованими засобами, які можуть бути виражені рідко однією лексемою, частіше словосполученням, у більшості випадків реченням чи декількома реченнями (як правило не більше чотирьох). При цьому піктографічні елементи несуть інформацію, додаткову до тієї, що виражена вербально, хоча нерідко стають самостійними носіями інформації та є самодостатніми для розкриття змісту тексту.

Дослідження піктограм у означуваних текстах дозволяє виокремити їх тематичні групи. Піктограми, що репрезентують неживі предмети чи об'єкти, можуть денотувати вірус, маску, засоби дезинфекції, будівлі, медичний інструментарій тощо. Піктограми людських індивідів, як правило, зображаються у вигляді мультиплікаційних фігур з відсутністю індивідуальності представленої особи. Така виправдана генералізація досягається за рахунок мінімалізації деталей чи органів обличчя або ж їх повної відсутності: очей, носа, рота (рис. 1). Ніс та рот присутні лише у тих піктограмах, що репрезентують симптоми вірусу, які пов'язані з відповідними органами відчуттів (відсутність смаку і нюху). У цьому випадку такі піктографічні елементи репрезентують не об'єкт, а стан та становлять велику групу піктограм, що денотують симптоми коронавірусної хвороби. Більшість піктограм тематично присвячені репрезентації поведінкових дій, що мають на меті запобігти зараженню вірусом. Це рекомендації превентивного характеру, що стосуються як окремих індивідів, так і групових поведінкових реакцій.

Отже, невербальні компоненти відіграють важливу роль у процесі реалізації масмедійної писемної комунікації у період пандемії та вагомо визначають її успішність. Масмедійним медичним текстам малої форми властива архітектонічна досконалість та ефективність структури тексту, що репрезентується за допомогою множинних графічно-знакових елементів. При цьому, мультимодальні засоби значною мірою сприяють актуалізації семантики та прагматики превентивних текстів щодо COVID-19, привертаючи увагу читача та застерігаючи від потенційної небезпеки.

Література:

1. Бацевич Ф. С. Вступ до лінгвістичної прагматики : підручник / Ф. С. Бацевич. К. : ВЦ "Академія", 2011. 302 с.

Джерела ілюстративного матеріалу:

2. WHO. URL: <https://bit.ly/3AufUJg>
3. Johns Hopkins Medicine. URL: <https://bit.ly/3jBPDTA>
4. Johns Hopkins Medicine. URL: <https://bit.ly/3yrx2hj>
5. Centers for Disease Control and Prevention. URL: <https://bit.ly/3weSBQv>
6. Instagram. URL: <https://bit.ly/3hfDTED>
7. BBC News. URL: <https://bbc.in/3jDDoG4>
8. Instagram. URL: <https://bit.ly/3wgkKXt>

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-110-7-44>

ВІДОБРАЖЕННЯ НЕВЕРБАЛЬНОЇ СЕМІОТИКИ У ФРАНЦУЗЬКИХ ЖЕСТОВИХ ФРАЗЕОЛОГІЗМАХ

Чайковська А. С.

*студентка кафедри романської філології і перекладу
Запорізький національний університет*

Уділова Т. М.

*кандидат філологічних наук,
доцент кафедри романської філології і перекладу
Запорізький національний університет
м. Запоріжжя, Україна*

Спілкування – складний процес взаємодії між людьми, що полягає в обміні інформацією, а також в сприйнятті і розумінні партнерами один одного. В процесі спілкування люди передають набагато більше